VEDTÆGT

for

Kirkegårde: Staby og Madum

Provsti: Ringkøbing

Kommune: Holstebro

Stift: Ribe

A. Kirkegårdens bestyrelsesforhold

§ 1

Kirkegårdene ejes af Madum – og Staby Kirke og bestyres af Staby - Madum Menighedsråd.

§ 2

Kirkegårdenes drift forestås af det af menighedsrådet nedsatte kirkegårdsudvalg.
Stk. 2. Tilsynet med driften påhviler kirkeværgen i overensstemmelse med reglerne i vedtægt for kirkeværgen.
Stk. 3. Kirkegårdens daglige drift varetages af den ved kirken ansatte graver under ansvar overfor menighedsrådet og i overensstemmelse med arbejdsbeskrivelse for graverstillingen samt bestemmelserne i denne vedtægt.
Stk. 4. Klager vedrørende kirkegårdens drift rettes til menighedsrådet.

§ 3

Kirkeværgen og graveren opbevarer hver et eksemplar af såvel kirkegårdskortet som kirkegårdsprotokollen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser. Kirkegårdskortet og protokollen er digitaliseret, kirkeværge og graveren har adgang.
Stk. 2. Kirkegårdsprotokollen føres elektronisk i et af Kirkeministeriet godkendt system.
Stk. 3. Mindst en gang årligt skal gravpladserne på kirkegården sammenholdes med kort og protokol, og eventuelle uoverensstemmelser berigtiges. Kort og protokol skal være til rådighed ved syn over kirkegården.

B. Gravsteder

§ 4

Den bestående kirkelige tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest bevares så vidt muligt.

Erhvervelse og fornyelse

§ 5

Henvendelse om erhvervelse af brugsret til gravsteder – gravstedsret – og om nedsættelse af kister eller urner såvel i nye som i bestående gravsteder sker til graveren.

§ 6

I forbindelse med udlæggelse af gravsted til begravelse eller urnenedsættelse udfærdiger kirkeværgen et gravstedsbrev.
Stk. 2. Ved senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet foretages påtegning herom på gravstedsbrevet.

§ 7

Begæring om erhvervelse af gravstedsret skal imødekommes til begravelse af en person som:
1) har bopæl i sognet
2) er udensognsboende, som har en særlig tilknytning til sognet.
Stk. 2. Der kan tillige erhverves gravstedsret til begravelse af andre efter menighedsrådets nærmere bestemmelse.
Stk. 3. Når der udlægges gravplads til en gift person/registreret partner, skal der på begæring samtidig udlægges en gravplads til den efterlevende ægtefælle/registrerede partner umiddelbart ved siden af den anviste gravplads. Dette gælder også i tilfælde, hvor der uden vederlag udlægges gravsted for en ubemidlet afdød. Ægtefællen/den registrerede partner bevarer retten hertil, uanset hvor han eller hun ved sin død har bopæl.
Stk. 4. Gravsteder kan udlægges med indtil flere gravpladser. Ønskes større gravsteder udlagt, kan dette alene ske med menighedsrådets godkendelse.
Stk. 5. Ønske om fornyelse af gravstedsretten efter brugsperiodens udløb skal imødekommes, med mindre en godkendt reguleringsplan for kirkegården er til hinder for det.
Stk. 6. Der kan indgås aftale om erhvervelse af gravsted for flere brugsperioder, dog aldrig længere end 50 år. Hvis en sådan aftale indgås, betales der et engangsbeløb for samtlige brugsperioder, ligesom der betales engangsbeløb for ren- og vedligeholdelse i alle brugsperioder ved ikrafttrædelsestidspunktet for aftalen.

§ 8

Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal gravstedsretten om nødvendigt forlænges for det tidsrum, hvormed fredningstiden efter den seneste begravelse eller urnenedsættelse overstiger den løbende brugsperiode.

§ 9

Den periode, for hvilken gravstedsretten er erhvervet eller fornyet, fremgår af aftalen om erhvervelse eller fornyelse.

§ 10

Gravstedsretten kan kun overdrages med menighedsrådets samtykke.

§ 11

Hvis gravstedsretten ønskes fornyet, må indehaveren af brugsretten rette henvendelse til kirkeværgen herom i rimelig tid før den løbende brugsperiodes ophør.
Stk. 2. Sker sådan henvendelse ikke, sender kirkeværgen/graveren indehaveren af brugsretten en påmindelse om fornyelsen. Påmindelsen sendes med afleveringsattest. Medfører dette ikke fremsættelse af ønske om fornyelse af gravstedsretten, hjemfalder gravstedet, og hvad der findes derpå overgår til kirkegården.
Stk. 3. Indehaveren af brugsretten kan dog inden 4 uger efter brugstidens udløb fjerne planter m.m. samt gravminder. I så fald skal eventuelle fundamenter samtidig fjernes, og gravstedet afleveres i planeret stand. Orientering herom skal gives i den foran omhandlede påmindelse.
Sløjfning af gravsteder før fredningstidens udløb, betragtes som bestilt arbejde og faktureres for medgået tid og udgifter til bortskaffelse af mindesten.

Nedlæggelse og regulering

§ 12

Erhvervelse eller fornyelse af brugsretten til et gravsted for en periode, som overstiger fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, kan ikke hindre kirkegårdens eventuelle nedlæggelse.

§ 13

Hel eller delvis nedlæggelse af gravsteder eller ændring af bestående gravstedsanlæg i øvrigt kan kun ske efter udløbet af fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse og kun som et led i en godkendt regulering af kirkegården.

Gravstedernes indhegning

§ 14

Gravstederne må ikke uden menighedsrådets godkendelse hegnes med andet end levende hegn. Undtagelse kan kun gøres, hvor den stedlige tradition tilsiger det.
Stk. 2. Alle levende hække plantes, vedligeholdes og klippes ved menighedsrådets foranstaltning, og sådanne hække er kirkegårdens ejendom. Beplantning må foretages i mindst 20 cm afstand fra hækken.
Stk. 3. Gravstedsindhegninger af træ- eller jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige på foranstaltning af ejeren af gravstedsretten. Gravgitre og lignende, som på grund af manglende vedligeholdelse virker skæmmende på kirkegården, kan efter menighedsrådets beslutning og med provstiudvalgets forudgående godkendelse forlanges fjernet.

Gravstedernes beplantning

§ 15

Hvis bestående beplantninger på gravstederne ved deres højde eller udbredelse skønnes at være til ulempe, kan menighedsrådet forlange dem beskåret eller fjernet.

Stk. 2. Træer må ikke uden provstiudvalgets forudgående godkendelse beskæres eller fjernes, uanset hvor på kirkegårdsarealet de står, og uanset af hvem plantningen er bekostet.

Gravminder

§ 16

Gravmindernes opstilling må indordnes den lokale tradition, hvis en sådan findes, f.eks. en ensartet vendt opstilling med gravmindernes forside mod øst.
Stk. 2. Menighedsrådet påser, at der ikke anbringes gravminder, som ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende for kirken eller kirkegården, eller hvis indskrift og udstyr må anses for upassende. Er sådanne gravminder trods alt blevet anbragt, kan de, hvis de ikke er registrerede som bevaringsværdige, af provstiudvalget forlanges fjernet fra kirkegården. Provstiudvalgets afgørelse kan påklages til biskoppen.
Stk. 3. Fundament til gravminder skal udføres så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.
Stk. 4. Menighedsrådet må ikke fjerne registrerede gravminder fra kirkegården. Ved registrerede gravminder forstås gravminder, der er registreret i henhold til bestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, kapitel 4. Menighedsrådet sørger for, at indehaverne af brugsretten, så vidt dette er muligt, gøres bekendt med registreringen.
Stk. 5. På menighedsrådets begæring har indehaverne af brugsretten pligt til at afhjælpe indtrufne beskadigelser på gravminder.
Stk. 6. Vedligeholdelse og istandsættelse af registrerede gravminder, der er hjemfaldet til kirkegården, påhviler menighedsrådet.
Stk. 7. På Madum Kirkegård sættes udgåede gravsten i lapidarium.
På Staby Kirkegård står der bevaringsværdige/registrerede gravsten. Øvrige sten der ikke hjemtages af gravstedsindehaveren bliver makuleret.

Gravstedernes vedligeholdelse

§ 17

Indehaveren af brugsretten har pligt til at drage omsorg for gravstedets sømmelige vedligeholdelse. Den pågældende har ansvaret for, at bestemmelserne i nærværende vedtægt overholdes.
Stk. 2. Det påhviler den af menighedsrådet bemyndigede person at påse og afgøre, om gravstederne på kirkegården vedligeholdes sømmeligt og i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelse.
Stk. 3. Hvis indehaveren af brugsretten forsømmer sin pligt med hensyn til vedligeholdelse, skal menighedsrådet tilbyde, at kirkegården overtager vedligeholdelsen mod betaling af den i nærværende vedtægt fastsatte takst.
Stk. 4. Hvis vedligeholdelsen ikke overlades til kirkegården, eller den fastsatte betaling herfor ikke erlægges, skal menighedsrådet ved
brev, der sendes med afleveringsattest til indehaveren af brugsretten, pålægge denne at opfylde sine forpligtelser vedrørende gravstedet inden en frist på 4 uger.
Stk. 5. Hvis der ved fristens udløb fortsat ikke er draget omsorg for gravstedets vedligeholdelse, eller den fastsatte betaling herfor ikke er lagt, kan menighedsrådet lade det sløjfe som anlagt gravsted og tilplante, tilså eller gruslægge, men gravpladserne i gravstedet må ikke på ny anvendes til begravelse før udløbet af den periode, for hvilken brugsretten er erhvervet. Med skriftligt samtykke fra indehaveren af brugsretten kan gravstedet dog på ny anvendes til begravelse, når fredningstiden fra den senest foretagne begravelse eller urnenedsættelse er udløbet.

§ 18

Kirkegården har intet ansvar for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, forårsaget af naturbegivenheder, hærværk eller vold.

§ 19

Kirkegården renholder gravsteder mod betaling efter reglerne i kirkegårdens takstblad.
Stk. 2. Pligten til vedligeholdelse af et gravsted kan overdrages til kirkegården mod indbetaling til stiftsadministrationen en gang for alle af et beløb, som er fastsat i kirkegårdens takstblad, for vedligeholdelse i et tidsrum svarende til fredningstiden for gravstedet.
Stk. 3. Engangsbeløb for længere tid end en fredningsperiode fastsættes ved aftale, som skal godkendes af provstiudvalget. En aftale om, at kirken overtager vedligeholdelsesforpligtelsen for et gravsted for mere end én fredningsperiode skal indgås med udtrykkeligt forbehold for provstiudvalgets godkendelse af aftalen.
Stk. 4. Det er ikke tilladt menighedsrådsmedlemmer, kirkeværgen, graveren eller andre ved kirken eller kirkegården ansatte personer at medvirke ved gravsteders vedligeholdelse mod at oppebære eller forvalte renter og/eller hovedstol af en til dette formål i et pengeinstitut indsat kapital.

Særlige bestemmelser for kistegrave

§ 20

Fredningstiden – den tid - hvori en grav skal henligge urørt – er for kistegrave 25 år. Fredningstiden for børnegrave er 15 år.

§ 21

En gravplads for en voksen skal være 1,2 x 2,40 m. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 1 m jord over kistelåget.
Stk. 2. Kister med dødfødte eller spæde børn kan med menighedsrådets samtykke nedsættes i en allerede benyttet grav.

§ 22

Anvendes jern-, zink- eller egetræskister eller kister af andet særligt vanskeligt nedbrydeligt materiale, skal gravstedsretten være erhvervet eller fornyet for et tidsrum svarende til mindst det dobbelte af fredningstiden.
Stk. 2. Murede grave kan kun tillades indrettet med menighedsrådets samtykke og stiftsøvrighedens godkendelse af såvel planerne som vilkårene for indretningen.

§ 23

Flytning af gravsatte kister må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra biskoppen og efter indhentet erklæring fra sundhedsmyndighederne.

Særlige bestemmelser for urnegrave

§ 24

Fredningstiden - den tid, hvori en grav skal henligge urørt – er for urnegrave 15 år.

§ 25

Et urnegravsted skal være mindst 1,1 x 1,1 m. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 0,5 m jord over urnen.
Stk. 2. Askeurner kan nedsættes i almindelige gravsteder, uanset om der tidligere er nedsat kister heri.
Stk. 3. Urner skal nedsættes således, at de forbliver urørte i hele fredningsperioden, også af senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet.

§ 26

Urner af plastikmateriale eller andet langsomt forgængeligt materiale kan kun jordfæstes med tilladelse fra menighedsrådet.
Stk.2. Anvendes en askeurne af materiale, som må antages ikke at gå til grunde i løbet af fredningstiden, skal den godkendes af menighedsrådet, der i sådanne tilfælde kan fastsætte en fredningstid, som er længere end den normale og en forhøjelse af taksten i forhold hertil.

§ 27

Flytning af gravsatte urner må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra menighedsrådet.

Øvrige bestemmelser

§ 28

Såfremt der på kirkegården findes eller anlægges særlige afsnit til kiste- eller urnebegravelser, skal de nærmere regler for anlæg, indhegning, beplantning og anvendelse af gravminder fastsættes i et særligt tillæg til denne vedtægt. Sådanne tillæg, som tillige skal indeholde takster, skal godkendes af provstiudvalget.

§ 29

Begravelser og urnenedsættelser på kirkegården kan normalt finde sted på alle hverdage/alle dage, dog ikke 1. juledag, 1. påskedag og 1. pinsedag.
Personalet ved de to kirker har fast fridag om mandagen. Derfor kan der ikke foretages kirkelige handlinger denne ugedag.
Ved urnenedsættelse tilstræbes der, at det er inden for graverens normale arbejdstid eller efter aftale med graveren.
Det tilstræbes, at kistebegravelse en lørdag er senest kl. 11:00.

Medlemmer af folkekirken skal ikke betale for nedsættelse af urne på fredage efter kl. 12.00 og på lørdage.

Ikke medlemmer af folkekirken skal betale den pris, der svarer til den faktiske udgift - her beregnes 3 timer til den i takstbladet oplyste timeløn, og der opkræves det dobbelte på fredage efter kl. 12.00 og på lørdage.

Ringning og flagregler for Staby og Madum kirker

Sol ringes op og ned

15. marts - 1. april	8.00- 17.00
1. april - 15. september	8.00- 20.00
15. sept. -1. nov.	8.00- 17.00
1. nov. -15 marts	9.00- 16.00

Begravelser:
Ringning 2 minutter før begyndelse
Der ringes når kisten bæres ud til graven.
Bedeslag når kisten sænkes i graven

Bisættelse:
Ringning 2 minutter før begyndelse
Der ringes når kisten bæres ud til rustvognen, afsluttes ved kirkeporten
Bedeslag når kisten er i rustvognen og kører (Madum)

Bryllupper.
Der ringes ved brudens ankomst og indtil bruden er klar i våbenhuset.
Kimning kun efter anmodning og med en betaling på 100 kr. el. 2 flasker vin til de frivillige i kimelauget.

Gudstjenester.
1 time før, i 2minutter + 3 bedeslag
½ time før, i 2 minutter + 2x3 bedeslag
2 min. Før, i 2 minutter + 3x3 bedeslag

Kimning:
Ved højtider: 24 december
25 december
Påskedag
Kr. Himmelfartsdag
Pinsedag
Der kimes efter 2. ringning før Gudstjenesten

Flagregler:
Ved begravelser:
På halv ind til jordpåkastelsen. Derefter på hel (tegn på håb.
Flaget tages ned inden graveren tager hjem.
Ved gudstjenester:
Flaget hejses på hel ved kirkelige handlinger. Tages ned inden graveren tager hjem.
Flaget sættes på 1/2 stang langfredag, der hvor der er gudstjeneste.

C. Ordensbestemmelser

§ 30

1) Kirkegården er åben hele døgnet.
2) Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred.
3) Erhvervsmæssigt arbejde på kirkegården og dens gravsteder må kun udføres inden for normal arbejdstid.
4) Intet arbejde må udføres på kirkegården og dens gravsteder på en sådan måde, at det kan være til gene for gudstjenesten eller andre kirkelige handlinger.
5) Kirkegårdens tilhørende redskaber, som benyttes af gravstedsbrugere, skal efter endt brug straks sættes tilbage på deres plads.
6) Kirkegårdens dige eller hegn og gravstedernes indhegning må ikke gennembrydes.
7) Kirkegårdens låger skal holdes lukkede.
8) Hunde skal føres i snor.
9) Cykling på kirkegården er ikke tilladt.
10) Kørsel med motorkøretøj på kirkegården må kun foregå i kirkens eller kirkegårdens ærinde eller med kirkegårdsudvalgets særskilte tilladelse.
11) Nummerpæle på gravstederne er kirkegårdens ejendom og må ikke flyttes eller fjernes.
12) Ukrudtsbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på kirkegården.

13) Der må ikke anvendes plastic eller lignende materialer som underlag for ralbelægning på gravsteder eller andre arealer. Der må kun anvendes godkendt raltype.
14) Belysning på gravsteder må ikke være elektronisk uden aftale med graveren.
15) Bænke må kun opstilles på gravstederne med kirkegårdsudvalgets samtykke.

Stk. 2. Afbrydning af grene, beskadigelser af hegn og plantninger, fjernelse af blomster eller planter fra kirkegården eller andres gravsteder, beskadigelse af gravminder og lignende kan medføre erstatningsansvar og eventuelt tillige strafansvar.

Stk. 3. Graveren er forpligtet til at påtale enhver krænkelse af kirkegårdens orden og fred og til at indberette krænkelser af nærværende ordensbestemmelser til kirkegårdsudvalget.

D. Takster

Der henvises til kirkegårdens takstblad, som kan ses på Staby Kirkes hjemmeside www.stabykirke.dk under punktet begravelse, og tillige er opslået på opslagstavlen i våbenhuset, eller hos graveren/kirkeværgen.

Staby – Madum Menighedsråd, den 19. August 2025

Ann Christina Ruby
Menighedsrådets formand

Godkendt af Ringkøbing_provstiudvalg, den 26/11-25